

Promemorian ”Höjd spelskatt” (Fi2023/02665)

Tidningsutgivarna (TU) har tagit del av rubricerad promemoria och får lämna följande synpunkter. TU har noterat att vi inte finns med som remissinstans, men vi väljer alltså att yttra oss ändå.

Sammanfattning

TU avstyrker promemorians förslag om att höja punktskatten på spel från 18 till 22 procent.

Spelmarknad med ordning och reda

Den svenska spelmarknaden både öppnades och reglerades i och med den spellag som började gälla från och med 2019. Spelmarknaden öppnades för alla, såväl statliga som privata, svenska som utländska, spelföretag med ett licensieringssystem där alla som åtog sig att i ordnade och ansvarstagande former erbjuda spel kunde verka på den svenska spelmarknaden.

Från och med 2019 fick vi alltså en ny spellag med ordning och reda och ett licensieringssystem.

TU välkomnade detta.

Vi gick från ett statligt monopol/oligopol med ett begränsat antal (mest statsägda) aktörer till en licensmarknad med ett större antal privata företag och intressenter.

I den bästa av världar skulle man låta detta utvecklas, fungera och stabiliseras med en hög kanaliseringsgrad.

Kanaliseringen och spelskatten

Om man vill ha en kontrollerad ordning av spel, och det finns goda skäl för det, t ex via ett spellicenssystem, så är en avgörande faktor den s k ”kanaliseringen”.

Det vill säga att det statliga licenssystemet erbjuder en ordning som är tillräckligt attraktivt för att spelbolagen ska ansluta sig till det. Alternativet för spelbolagen är ju annars att bedriva (olicensierat) spel mot den svenska marknaden.

Ett bärande argument för att eftersträva en hög grad av kanalisering gäller också konsumentskyddet eftersom det allmänna då kan säkerställa att spel, och marknadsföringen av spel, bedrivs i ordnade former.

Det finns alltså starka incitament för att eftersträva en så hög kanaliseringsgrad som möjligt.

Spellicensutredningen (SOU 2017:30) laborerade i sina beräkningar med en kanaliseringsgrad på 90 procent. Detta synes också vara den nivå som krävs om de olika målen för spelpolitiken på ett tillfredsställande sätt ska kunna nås.

Desto mer förvånande – och kontraproduktivt - blir i det perspektivet promemoriaförslaget om att höja spelskatten från 18 till 22 procent.

I promemorian (s 9 ff) konstateras uppriktigt att kanaliseringsgraden kommer att ”påverkas negativt”, att den föreslagna skatthöjningen kommer att ”leda till ett högre pris på spel hos licensierade spelbolag” och ett ”ökat spelande hos spelbolag som agerar utanför den svenska spelregleringen”.

Samtidigt görs gällande, med hänvisning till en rapport från Statskontoret, att spelmarknaden har stabiliserats och att kanaliseringsgraden har ökat betydligt.

Det beror förstås på vad man jämför med. Statskontorets rapport är två år gammal och de flesta är nog överens om att kanaliseringsgraden tvärtom sjunker. Enligt en betydligt färskare rapport från Branschföreningen för onlinespel (BOS) var kanaliseringen för allt konkurrensutsatt spel i mars 2023 nere i 77 procent.

Det finns alltså en betydande risk att en skatthöjning förstärker en redan nedåtgående utveckling.

Ofullständig konsekvensanalys

Den föreslagna skatthöjningen beräknas öka statens skatteintäkter med 0,54 miljarder kronor på årsbasis. Det kan antas att den kostnaden inte enbart kommer att övervältras på spelarna utan också ta sig uttryck i minskad marknadsföring och sponsring.

I fråga om marknadsföring sker den till betydande belopp i traditionella medier och en minskad annonsering skulle få märkbara effekter. Någon konsekvensanalys rörande detta förs inte i promemorian.

TU vill här också framhålla att den mediebransch vi representerar, givetvis endast publicerar annonser från licensierade spelbolag. Detta bidrar till kännedomen om dessa bolag – till skillnad från de olicensierade – hos konsumenterna och därmed till vilka bolag de väljer, d v s kanaliseringen.

TU vill avslutningsvis framhålla sambandet mellan spel- och mediepolitik. Det är självfallet så att om medieföretagens annonsintäkter från spelannonser till viss del skulle försvinna, så får det ett direkt genomslag på medieföretagens möjligheter att bedriva kvalificerad journalistik.

Riksdagen har å ena sidan nyligen antagit nya regler för mediestöd och i budgetpropositionen för år 2024 anslagit ca 1 miljard kronor. Å andra sidan föreslås i promemorian skatthöjningar utan någon analys av hur de påverkar medieföretagens annonsintäkter.

Enligt TU:s mening måste spel- och mediepolitiken hänga ihop. En ordning där man ger med den ena handen och tar med den andra är inte ett uttryck för det.

Mot ovanstående bakgrund avstyrker TU promemorians förslag.

Stockholm den 6 december 2023

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist